

DOI: <https://doi.org/10.53486/9789975359023.27>

CZU: [659.154:366.48] (478:498)

RESEARCH ON THE CONFORMITY OF LABELS OF FOODS MARKETED IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

CERCETĂRI PRIVIND CONFORMITATEA ETICHETELOR PRODUSELOR ALIMENTARE COMERCIALIZATE PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA

COJOCARU Mariana, studentă, Specialitatea: TAP

Academia de Studii Economice din Moldova,

Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

e-mail autor: cojocaru.m1999@gmail.com

Abstract. *L'actualité du sujet de recherche tient à l'intérêt croissant de la population pour les informations portées sur l'étiquette des produits et à leur désir de consommer des aliments le plus naturel possible sans ingrédients génétiquement modifiés. Certains d'entre eux font également attention à la déclaration nutritionnelle, cela se produit s'ils ont certaines maladies et que des restrictions leur sont imposées, notamment des calories ou une faible consommation de glucides, de graisses, etc. L'objectif de la recherche est d'analyser le contenu informationnel des étiquettes nutritionnelles des produits alimentaires locaux et de réaliser une analyse comparative de leur contenu avec les étiquettes nutritionnelles des produits fabriqués en Roumanie. Les méthodes de recherche étaient basées sur l'étude des produits alimentaires des réseaux de commercialisation à la fois en République de Moldavie et en Roumanie. Suite à la recherche, certaines étiquettes nutritionnelles ont été identifiées qui ne se trouvent pas dans notre pays.*

Mots-clés: *Étiquetage nutritionnel, aliment, République de Moldova, valeur énergétique, étiquettes internationales, Roumanie, nutriments.*

JEL CLASSIFICATION: Q 63, L15

INTRODUCERE. Scopul etichetării, în conformitate cu legea nr. LP 279/2017, *privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare* [2], este de a furniza informații referitoare la produsele alimentare, pentru asigurarea unui nivel sporit de protecție a sănătății și intereselor consumatorilor, oferind consumatorilor finali o bază pentru a face o alegere în cunoștință de cauză și pentru a utiliza în mod sigur produsele alimentare. În această lege sunt expuse toate cerințele obligatorii care trebuie să fie pe eticheta unui produs alimentar, comercializat pe teritoriul Republicii Moldova: denumirea produsului; lista ingredientelor; indicarea ingredientilor care provoacă alergii sau intoleranțe; masa netă; termenul de valabilitate; condiții speciale de păstrare; condiții de utilizare (dacă este cazul); țara de origine sau locul de proveniență; concentrația alcoolică - pentru băuturile ce conțin mai mult de 1,2% alcool; declarația nutrițională - valoarea energetică, conținutul de grăsimi, acizi grași saturați, glucide, zaharuri, proteine, sare și mențiuni privind identificarea lotului. Iar conținutul de acizi grași mononesaturați /polinesaturați, polioli, amidon, fibre, vitamine și minerale autorizate prin lege, pot fi indicați în mod voluntar în declarația nutrițională. [1,2] Deasemenea sunt specificate mențiunile suplimentare obligatorii și mențiunile voluntare. Informațiile de pe etichetă trebuie să fie verificabile și ușor de comparat, astfel încât să permită consumatorilor să aleagă acel

produs care corespunde exigențelor lor din punct de vedere al nevoilor, precum și de a cunoaște a eventualelor riscuri la care ar putea fi supuși.

Scopul cercetării este de a analiza conținutul informațional al etichetelor nutriționale ale produselor alimentare locale și de a efectua o analiză comparativă a conținutului acestora cu etichetele nutriționale ale produselor produse în România.

Drept obiect de studiu au servit 36 de etichete ale produselor alimentare, dintre care 18 etichete ale produselor alimentare autohtone și 18 ale produselor fabricate în România.

CONȚINUTUL DE BAZĂ. Analizând legislația europeană privind etichetarea produselor alimentare, care se comercializează în țările europene, constatăm că acestea trebuie să fie în conformitate cu regulamentul UE nr. 1169/2011 din 25 octombrie 2011 al Parlamentului European și al Consiliului, *privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare.*

Comparând cerințele expuse în documentele normative ale Republicii Moldova și UE, în ce privește etichetarea produselor alimentare, se poate menționa că cerințele față de informația indicată pe etichetă precum, că aceasta trebuie să fie exactă, vizibilă și ușor de înțeles, să nu inducă în eroare consumatorul și să nu poată fi ștearsă sunt identice. La fel corespund cerințele către declarația nutrițională de pe produsele preambalate, care trebuie să ofere consumatorilor informații cu privire la valoarea energetică și la conținutul de nutrienți. Valoarea energetică trebuie indicată în kcal, cât și în kJ. Proteinele, grăsimile, carbohidrații, mineralele și vitaminele sunt indicate în grame la 100g/100ml.

Începutul elaborării etichetelor nutriționale pe partea frontală a ambalajului au apărut în contextul strategiilor de prevenire a obezității și a altor boli netransmisibile legate de regimul alimentar. La începutul secolului XXI, concomitent cu epidemia de obezitate la nivel mondial și cu abundența tot mai mare de produse alimentare procesate pe piață, numărul inițiativelor de etichetare a crescut constant. Astfel a fost pusă în aplicare în diferite feluri, iar în prezent fiecare țară utilizează diferite formate. Actualmente, există diferite tipologii pentru a clasifica aceste formate pe categorii, în funcție de caracteristicile lor principale.

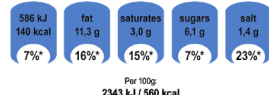
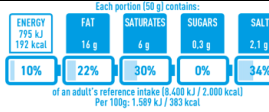
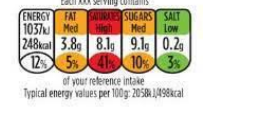

Orientările Codex Alimentarius privind etichetarea cu indicarea valorii nutriționale [4] oferă indicații limitate privind etichetarea nutrițională pe partea frontală a ambalajului, reprezentând doar „informații nutriționale suplimentare”. Acestea stipulează faptul că acest tip de informații nutriționale ar trebui să vizeze creșterea înțelegerii de către consumator a valorii nutriționale a alimentelor și să sprijine consumatorii în ceea ce privește interpretarea declarației nutriționale.

La nivel internațional, nu există orientări specifice privind cele mai bune practici pentru etichetele nutriționale pentru partea frontală a ambalajului, astfel pe produse se pot întâlni diverse etichete nutriționale, atât după conținutul informațional, cât și după designul acestora. Deoarece proliferarea etichetelor ar putea crea probleme pentru comerțul internațional, Comitetul Codex pentru etichetarea produselor alimentare a convenit, în octombrie 2017, să inițieze noi activități de elaborare a orientărilor privind sistemele de etichetare pentru partea frontală a ambalajului pentru guvernele care doresc să pună în aplicare acest tip de etichetare, ceea ce ar contribui la armonizarea sistemelor de etichetare pe partea frontală a ambalajului și, astfel, ar facilita comerțul internațional.[5] Dar, până la momentul actual, aceste activități sunt în desfășurare. [6]

REZULTATE OBTINUTE

1. Au fost selectate, structurate și prezentate în tabelul 1 tipologiile și formatele sistemelor de etichetare nutrițională pe partea frontală a ambalajului (specifice nutrienților și sistemelor bazate pe indicatori rezumativi) puse în aplicare de statele europene și de Regatul Unit.

Tabelul 1. Tipologiile și formatele sistemelor de etichetare nutrițională pe partea frontală a ambalajului puse în aplicare/propuse/anunțate la nivel de state membre europene și în Regatul Unit

Taxonomia în literatura de specialitate				Exemple de sisteme de etichetare pe partea frontală a ambalajului	Dezvoltator	Statul membru UE	
Etichete specifice nutrienților	Numerice	Fără caracter directiv	Reductive	Eticheta privind consumul de referință		Privat	În întreaga UE
				NutrInform Battery		Public	Italia
	Codificate prin culoare	Cu caracter semi-directiv	Evaluative	Etichetă din Regatul Unit pentru partea frontală a ambalajului		Public	Regatul Unit
				Alte etichete de tip „semafor”		Privat (comerț cu amănuntul)	Portugalia, Spania
Etichete rezumative	Sigle cu mesaj pozitiv, de promovare	Fără caracter directiv	Evaluative	Keyhole		Public	Suedia, Danemarca, Lituania
				Sigle referitoare la inimă/sănătate		ONG Public	Finlanda, Slovenia Croatia
				O alegere sănătoasă		Privat	Cehia, Polonia, eliminată treptat în Jările de Jos
	Indicatori gradați			Nutri-score		Public	Franța, Belgia, Spania, Olanda, Germania, Luxemburg

Sursa: elaborat de autor în baza sursei [3]

2. În rezultatul examinării a 36 de etichete, 18 etichete de produse alimentare din grupa merceologică „lapte și produse de prelucrare” și 18 etichete din grupa „cerealiere și produse rezultate”, produse în Republica Moldova și România și comercializate în rețeaua de comerț din țară, constatăm că 7 etichete nutriționale ale produselor fabricate în Republica Moldova, și anume: lapte, chefir, covrigi, cașcaval, paste făinoase, crupe de hrișcă nu corespund cerințelor normative. Neconformitățile constatate sunt următoarele:

- nu sunt indicați nutrienții, precum: acizi grași saturați, zaharuri, sare;
- informația de pe etichete nu este vizibilă, deoarece sunt imprimate cu un șrift foarte mic.

CONCLUZII

În rezultatul cercetării a 36 de etichete nutriționale de pe produsele alimentare, comercializate în rețeaua de comerț din Republica Moldova, dintre care 18 produse autohtone și 18 importate din România s-a constatat că 7 etichete nutriționale nu corespund cu normele legislative, neconformitățile fiind următoarele:

- nu sunt indicați nutrienții, precum: acizi grași saturați, zaharuri, sare;
- informația de pe etichete nu este vizibilă, deoarece sunt imprimate cu un șrift foarte mic.

RECOMANDĂRI

• deoarece majoritatea consumatorilor nu înțeleg toată informația declarată pe eticheta nutrițională, considerăm că este necesar ca ele să fie elaborate astfel încât să nu necesite cunoștințe avansate de nutriție și nici efort cognitiv pentru interpretare din partea consumatorului;

• dacă în republica Moldova s-ar utiliza etichetele nutriționale similare cu cele din UE, acest lucru ar aduce beneficii nu numai consumatorilor, dar și producătorilor de alimente și comercianților cu amănuntul. Aceștia vor fi mai interesați de aplicarea acestor sisteme, deoarece, în timp, s-a observat o creștere a vânzărilor pentru produsele pe care eticheta le indică drept „alegerea sănătoasă”.

Considerăm că o etichetă nutrițională cu un format standardizat, a cărei utilizare să devină treptat și obligatorie, dincolo de faptul că reprezintă un ajutor important pentru consumatori la punctul de vânzare, îi poate stimula și pe producători să îmbunătățească profilul nutrițional al alimentelor pe care le realizează, astfel încât acestea să răspundă mai bine recomandărilor actuale, fapt care se va concretiza într-un important beneficiu pentru sănătatea și calitatea vieții consumatorilor.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. https://europa.eu/youreurope/business/product-requirements/food-labelling/general-rules/index_ro.htm
2. Legea nr. LP279/2017 din 15.12.2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare LP134 din 16.07.20, MO199-204/07.08.20 art.408; în vigoare 07.09.20
3. RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU privind utilizarea formelor de exprimare și de prezentare suplimentare ale declarației nutriționale
4. Grunert, K. G. and Wills, J. M. (2007). A review of European research on consumer response to nutrition information on food labels. *Journal of Public Health*, 15(5), 385–399.
5. Grunert, K. G., Fernández-Celemín, L., Wills, J. M., Storcksdieck genannt Bonsmann, S., & Nureeva, L. (2010). Use and understanding of nutrition information on food labels in six European countries. *Z Gesundh Wiss*, 18(3), 261–277. <https://doi.org/10.1007/s10389-009-0307-0>
6. Hamlin, R. (2015). Front of Pack Nutrition Labelling, Nutrition, Quality and Consumer Choices. (2015) *Current Nutrition Reports*, 4:323–329. DOI 10.1007/s13668-015-0147-1
7. Regulamentul UE nr. 1169/2011 al parlamentului European și al Consiliului

Coordonator științific: Tabușciuc Olga, dr., conf. univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
tel. +37369224422, e - mail: tabunscic.olga@ase.md;